تجمع اعتراضی داوطلبان کنکور به مصوبه شورای انقلاب فرهنگی با حضور احمد توکلی برگزار شد

«معدل» سد جدید راهیابی به دانشگاه

علی ابویی: نزدیک صد نفرند. در ابتدای جوانی هستند؛ اما نگران. هرکدام از شهری آمده‌اند و قرارشان مسجد الرحمن تهران. ترجیح‌شان این بوده که در مهرماه و برای تحصیل در یکی از دانشگاه‌های خوب به بابتخت بیایند؛ اما مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی چنان ذهن‌شان را درگیر کرده که از تعطیلات خود گذشته‌اند تا اعتراض خود را به گوش مسئولان برسانند. یک حامی نیز دارند؛ احمد توکلی؛ عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام و رئیس هیئت‌مدیره دیده‌بان شفافیت و عدالت. پیش‌تر یعنی در بیست‌وپنجم مرداد نیز تجمعی در مقابل سازمان سنجش آموزش کشور برگزار شده بود که توکلی در آن نیز حضور داشت.

ماجرا به مصوبه تیرماه شورای انقلاب فرهنگی برمی‌گردد که براساس‌آن تاثیر قطعی سوابق تحصیلی این‌گونه خواهد بود: «سهم نمره سابقه تحصیلی برای سنجش و پذیرش متقاضیان ورود به آموزش عالی در رشته‌های پرمتقاضی در سال تحصیلی ۱۴۰۲- ۱۴۰۳ فقط پایه دوازدهم به میزان ۴۰ درصد با تاثیر قطعی، برای سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴ فقط پایه دوازدهم به میزان۵۰ درصد با تاثیر قطعی، برای سال تحصیلی ۱۴۰۴ - ۱۴۰۵ فقط پایه یازدهم و دوازدهم به میزان ۶۰ درصد با تاثیر قطعی و برای سال تحصیلی ۱۴۰۵ - ۱۴۰۶ و بعد از آن پایه‌های دهم، یازدهم و دوازدهم به میزان ۶۰ درصد با تاثیر قطعی در نمره کل نهایی همچنین در بند ۲ ماده ۳ آمده: پذیرش در رشته محل‌های پرمتقاضی، براساس نمره کل نهایی حاصل از ترکیب نمره کل آزمون اختصاصی و نمره کل سابقه تحصیلی انجام می‌شود».

این مصوبه که از سوی رئیس‌جمهور ابلاغ شده، چنان برای داوطلبان کنکور سنگین آمد که تعدادی از آنان را مجبور کرد تا روز یکشنبه تجمعی را در تهران برگزار کنند. در این تجمع اعتراضی حدود صد نفر از دانش‌آموزان، خانواده‌های آنان و معلمان آمده بودند که نقطه عطف آن حضور برخی داوطلبان از نقاط محروم کشور بود که با هزینه شخصی و تعدادی نیز با لباس محلی در آن حاضر شده بودند. همچنین برخی از آنها با شعارهایی از مسئولان و نمایندگان مجلس که برخی از آنان در جلسه حضور داشتند، خواستند تا به این تبعیض‌ها رسیدگی کنند.

در این مراسم احمد توکلی به‌عنوان رئیس هیئت‌مدیره دیده‌بان شفافیت و عدالت سخنرانی کوتاهی با محوریت ظلم‌ستیزی انجام داد و گفت: «خدا برای هیچ امنی جک سفید. امضا نکرده و فرموده «لیس للانسان الا ما سعی» یعنی هرکس نمره سعی و تلاش خود را می‌بیند. شما هم که الان دارید اعتراض می‌کنید و ما هم از اعتراض شما پشتیبانی می‌کنیم، دارید نمره کار خود را می‌بینید. اگر کار را بدهیم دست عاقلان عالم بی‌طرف و بی‌غرض، کار درست می‌شود».

او ادامه داد: «کسی که بر او تمایلات حاکم باشد و در کارش رفیق و نارفیق کند و میان نزدیکان خود و دیگران تبعیض قائل شود، دوبین می‌شود. آن کسی که می‌گوید در فلان تصمیم باید چیزی به من هم برسد، نمی‌تواند درست تصمیم بگیرد. باید مواظب باشیم تا این‌گونه نشویم. شما از بعضی مسئولان گله‌مندید. باید سعی کنید خودتان این‌گونه نشوید».

عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام، افزود: «ممکن است شما در آینده مدیر بخش شوید؛ اگر قرار باشد همان بلایی را سر مردم بیاورید که الان سر شما می‌آورند، خیلی خسارت‌بار می‌شود. خیلی ساده و روشن می‌گویم که عده‌ای زحمت کشیده‌اند و درس خوانده‌اند... باید به آنها فرصت تلاش و قبول‌شدن را بدهیم. فرصت‌های مناسب ایجاد کنیم؛ چون این فرصت‌ها متعلق به جامعه است».

توکلی گفت: «دانشگاه دولتی که مشخص است مربوط به جامعه است؛ اما دانشگاه خصوصی هم باید مربوط به جامعه باشد. اگر عده‌ای از همین جامعه به آقای جاسبی رأی نمی‌دادند، آیا دانشگاه آزاد تشکیل می‌شد؟ دولت از آن پشتیبانی کرد و تمام پایه‌های آن را مردم بنا کرده‌اند. رهبر انقلاب بارها و بارها تأکید کرده‌اند که ایشان با بی‌عدالتی آموزشی مخالف‌اند و بارها و بارها خواستار توقف آن شده‌اند».

رئیس هیئت‌مدیره دیده‌بان شفافیت و عدالت، عنوان کرد: «مناصب مانند منابع است، همان‌طورکه منابع مالی در اسملام حساب‌وکتاب دارد، توزیع مناصب هم دارای حساب‌وکتاب است. مسئولان باید به شما دانش‌آموزان فرصت دهند تا خود را آزمایش کنید. آیا این حرف نامعقولی است؟».

او در پایان گفت: «با این مصوبه بچه‌های فقرا فقیرتر و بچه‌های اغنیا غنی‌تر می‌شوند که به این چرخه فقر می‌گویند؛ زیرا با افزایش امکانات برای اغنیا میزان بهره‌مندی فقرا به این امکانات کمتر می‌شود. اگر ما کاری کنیم تا فقر موجود بیشتر شود. درواقع به همه ازجمله شهدا و مردم و خدمتگزارانی که هنوز درحال خدمت هستند و کم‌توقع‌اند ظلم کرده‌ایم». بعد از سخنرانی احمد توکلی، تعدادی از داوطلبان دغدغه‌های خود را مطرح کردند.

رشیدی‌کوچی: به جای شما فریاد خواهم‌زد

جلال رشیدی‌کوچی، نماینده مجلس، نیز که در این تجمع حضور داشت، در سخنانی مخالفت خود را با مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی ابراز کرد و عنوان کرد نقدهای معترضان را وارد می‌داند. او همچنین گفت که دراین‌باره چند مسئله را دنبال می‌کند؛ ابتدا از دفتر حقوقی مجلس استعلام خواهد گرفت که اگر پارلمان مصوبه‌های مغایر مصوبه شورای عالی فرهنگی در دستور کار قرار دهند، سرنوشت آن در شورای نگهبان چه خواهد شد. نکته بعدی که این نماینده مجلس بر روی آن تأکید داشت، این بود که آیا دیوان عدالت اداری به این موضوع ورود خواهد کرد یا خیر.

او در پاسخ به سؤال خبرنگار «شرق» که پرسید: «چرا شما به‌عنوان مجلس مصوبات شورای عالی فرهنگی را مصون می‌کنید؛ درعین‌حال می‌خواهید مقابل این شورا نیز بایستید؟»، پاسخ داد: «این مصوبه به پیشنهاد یک نماینده و با رأی جمعی تصویب شده و به معنای موافقت من نیست».

در ادامه برخی از معترضان از رشیدی‌کوچی پرسیدند چرا رئیس مجلس به این مصوبه رأی مثبت داده است؟ که او گفت باید محمدباقر قالیباف پاسخ‌گوی آن باشد و این سؤال را از خودش بپرسید.

این نماینده مجلس همچنین در پاسخ به این درخواست که معترضان مقابل مجلس هم تجمع داشته باشند، عنوان کرد: «درخواست شما این است که صدایتان به گوش مجلسی‌ها برسد، من پیشنهاد می‌کنم این کار را نکنید. بنده در صحن پارلمان دراین‌باره نطق کرده و در آنجا دغدغه‌های معترضان را اعلام خواهم کرد تا آنها نیز به فکر این اعتراضات باشند. دادی را که شما می‌خواهید در جلوی مجلس بزنید، من در مجلس خواهم زد».

در پایان این تجمع احمد توکلی بازهم به سؤالات و دغدغه‌های معترضان پاسخ داد و با توجه به ضعف جسمانی‌اي که داشت، گفت: «تمام توان من این است».

حال باید منتظر نطق رشیدی‌کوچی در صحن مجلس باشیم تا چگونه صدای معترضان را به گوش نمایندگان خواهد رساند و چگونه از تمامی مجاری حقوقی برای احقاق حق داوطلبان استفاده خواهد کرد. البته او روز دوشنبه در اینستاگرام خود خبر داد: «درخواست در دستور کار قرارگرفتن طرح دوفوریت اصلاح قانون سنجش و پذیرش دانشجو در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور مصوب سال ۱۳۹۲ با امضای ۹۰ نفر از نمایندگان بعدازظهر تقدیم هیئت‌رئیسه مجلس خواهد شد. اقدامات دیگری نیز درحال انجام است که در آینده اطلاع‌رسانی می‌شود».

اعتراضات بیانی

تجمع روز یکشنبه داوطلبان تنها شیوه اعتراضی آنان بـرای مقابله با مصوبه کنکوری شـورای عالـی انقلاب فرهنگی نیسـت، اول مرداد کارزاری ثبت شـد که معترضان از مقام معظم رهبری درخواست داشتند با حکم حکومتی این مصوبه را لغو کنند. در این کارزار که تاکنون بیش از ۲۰ هزار نفر آن را امضا کرده‌اند و این فرایند همچنـان ادامـه دارد، آمده: «نحوه برگزاری کنکوری ۱۴۰۲ به منافـع جدی میان موافقان و مخالفان تبدیل شده و هریک با جدیت بر نظر خود اصرار دارند. اما در این میان استدلال‌های گروه منتقد از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است؛ چراکه تا زمانی که ایرادات این مصوبه برطرف نشود؛ نمی‌توان انتظار داشت که قانون به‌درستی اجرا و به عدالت نزدیک شـده باشد. کارشناسان و دلسوزان آموزش کشور ایرادات زیادی را در مهرماه خواهیم داشت و ظرفیت دانشگاه‌ها هم‌اکنون پر می‌دانند و تا برطرف‌نشدن این ایرادات برگزاری کنکور، با مصوبه شورا را غیرممکن می‌دانند».

در پایان این نامه نیز آمده: «این قانون باعث افزایش تبعیض و فشار اقتصادی بر خانواده‌ها می‌شود و همچنین شـکاف فقیر و غنی را در کشور افزایش می‌دهد و با عدالت در تضاد اسـت؛ بنابراین دانش‌آموزان و کارشناسان و دلسوزان کشور از مقام معظم رهبری درخواست دارند که کارشناسان آموزشـی نهاد رهبری این مصوبه را بررسی کنند و با حکم حکومتی مقام معظم رهبری این مصوبه را لغو کنند».

همچنیـن در کارزار دیگری بـا عنوان «مخالفت با طرح تاثیـر قطعی معدل در کنکـور» که تاکنون بیش از پنج‌هزار و ۶۰۰ نفـر آن را امضا کرده و روند ثبت امضای آن ادامه دارد، داوطلبان خطاب به رئیس‌جمهور، رئیس مجلس و سازمان سنجش آموزش کشور با طرح تأثیر قطعی معدل در کنکور مخالف کرده‌اند. در این کارزار به طرح جدید کنکور ایرادات جدی وارد شـده و در قسـمتی از آن این‌گونه آمده است: «باید توجه داشت که نتایج آزمون سراسری در رتبه‌های زیر ۳۰۰۰ تفاوت‌های بسیار ظریفی باهم دارد که در صـورت تاثیر قطعی معدل نهایی، در عمل آنچه میان این چند هـزار نفر داوطلب برتر تفاوت ایجاد می‌کند، همین معدل اسـت. همین نکته حساس و فنی است که در جمعیت میلیونی داوطلبان، به چشم افراد غیرکارشناس نمی‌آیـد اما در عمل زمینه‌سـاز ناامیدی‌هـا و خسـارت‌های جبران‌ناپذیر در میان داوطلبان کوشا و واقعی ورود به مراکز عالی آموزشی شده است».

همچنین در ادامه این کارزار نوشته شده: «شیوه‌های بسیار نوینی برای تقلب به وجود آمده که مسـئولان از آن غافل‌اند. کسـترده زمانی و مکانی برگزاری امتحانات نهایی چندده برابر آزمون سراسـری بـوده و جلوگیری از بروز تقلبات و تخلفات در سـه مرحله پیش از آزمون، حین آزمون و پس از آزمون غیرممکن اسـت. با توجه به اینکـه تعداد حوزه‌ها بالاسـت و آزمون‌ها به‌طور متمرکز در یـک حوزه برگزار نمی‌شـود و برگـزاری امتحانات در طول یـک ماه صورت می‌گیـرد. تأمین امنیت برگزاری امتحانات در مقایسه با کنکور که در چهار ساعت برگزار می‌شود، سخت‌تر است».

در این نامه آمده: «با قطعی‌شـدن تاثیر معدل بر نتیجه کنکور، مافیای جدیدی برای ترمیم معدل و کلاس‌های خصوصی شـکل می‌گیرد و به غیر از کتب تسـت، میلیون‌ها جلد کتاب آموزشـی دیگر برای امتحانات نهایی وارد بازار می‌شـود. در صورت قطعی‌شـدن تاثیر معدل، می‌توان با پول، نمره خرید و هر دانش‌آموزی که به مدارس غیرانتفاعی برود، در کنکور هم رتبه بهتری را کسـب می‌کند. به عبارت دیگر، با تاثیر قطعی معدل در کنکور باید فاتحه عدالت آموزشی را خواند».

اما این تنها نامه‌های اعتراضی به این روند نیسـت. اوایـل مرداد بود که احمد توکلی با ارسـال نامه‌ای به ابراهیم رئیسـی، رئیس‌جمهور نسبت به ابلاغ مصوبه کنکوری شـورای عالی انقلاب فرهنگی انتقاد کرد و آن را خلاف عدالت و مطلوب اقشار خاصی از جامعه و بستر مفسـده‌ای دیگر دانست.

او در این نامه نوشـت: «سرانجام مصوبه کنکوری شورای عالی انقلاب فرهنگی به دسـت جنابعالی ابلاغ شد. این اقدام شما با وجود مخالفت گسترده ذی‌نفعان، رسـانه‌ها، شـخصیت‌های مسـتقل سیاسـی، ۲۷۱ نماینده مجلس و کمیسـیون آمـوزش مجلس صورت گرفت. این کار، تعجـب از دولتی را برانگیخت که دعوی عدالت‌خواهـی و انقلابی‌بودن دارد و باید همه شـاهد صدق این عناوین باشـیم. ان‌شـاءالله. چون سابقه فردی شـما با عدالت شناخته می‌شـد، این تعجب شدت یافت. علت مخالفت هم آثار سنجرانگیز مفاد و احکام این مصوبه بود».

توکلی به‌عنوان رئیس هیئت‌مدیره دیده‌بان شفافیت و عدالت، از چند سال پیش با نگارش نامه به رؤسای جمهور و وزیر علوم به روند برگزاری کنکور اعتراض کرده بود و در این نامه نیز نسـبت به ظهور «مافیای معدل» و «سـوئامی تقلب» هشدار داده بود. جالـب آنکه بعد از نگارش این نامه، توکلی متهم شـد درحالی‌که چند سـال پیش از احمدی‌نژاد کلایه کرده بود که چرا مصوبات را ابلاغ نمی‌کند. اکنون از ابراهیم رئیسـی خواسـته که مصوبات را ابلاغ نکند و او را به بی‌قانونی دعوت کرده است.

کارگـروه آموزش دیده‌بان شـفافیت و عدالت نیز در پایـان مردادماه دوباره در نامه‌ای به ابلاغ مصوبه کنکوری شورای عالی انقلاب فرهنگی توسط رئیس‌جمهور اعتراض کرده و نوشـت: «مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی کاملا در تعارض با قانون مجلس اسـت و حتی در بند پایانی مصوبه شورا نوشته شده بود که «تمامی مصوبـات متعارض از جمله مصوبات مجلـس در این خصوص لغو می‌گردد» که این اقدام هم خلاف قانون اساسـی اسـت و هم خلاف بند ۱۴ سیاسـت‌های کلی نظام قانون‌گذاری».

همچنین در این نامه روند تصویب ایـن مصوبه و نامه‌نگاری‌های صورت‌گرفته بین دولت، وزارت علوم، معاونت حقوقی رئیس‌جمهور توضیح داده شـده و آمده: «علیرغم ۱۱ ایراد مصوبه که در نامه سـال گذشـته دکتـر توکلی به رئیس‌جمهور ارسال شـد، مخالفت سه‌باره معاون حقوقی رئیس‌جمهور با مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی، مخالفت ۲۷۱ نفر از نمایندگان مجلس، هشـدار مرکز بررسی‌های اسـتراتژیک نهاد ریاست‌جمهوری و... متأسـفانه جناب رئیسی این مصوبه را ابلاغ کردنـد و قانون قبلی مجلس ملغی گردید. حال سـؤال ما این اسـت که آیا دکتر توکلی در نامه اخیر به رئیس‌جمهور ایشان را دعوت به بی‌قانونی کرده است؟

آقـای دکتر توکلی با اطلاع از تمامی مکاتبات فوق‌الذکر، نباید این پرسـش را از جنـاب رئیس‌جمهور مطرح می‌نمودند که چرا این مصوبـه را ابلاغ کردید؟ وقتی معاونت حقوقی ایراد شـکلی بر مصوبه وارد می‌داند، شما به‌عنوان رئیس شورای عالی انقلاب فرهنگی، می‌توانید نامه معاون حقوقی‌تان را در جلسه شورا بخوانید و آن مصوبه را از دسـتور کار شورا خارج کنید و یا مصوبه را به شکلی اصلاح کنید کـه تعارض آن با مصوبه مجلس رفـع گردد و آنگاه آن را ابلاغ کنید، اما هیچ‌کدام از این مشکلات را حل نکردید و به نظر ۲۷۱ نماینده مجلس توجهی ننمودید».

در پایـان ایـن نامه نیـز این‌گونه آمده اسـت: «۱- دولت با اسـتدلال‌های نامه آقای دکتر توکلی موافق اسـت (به نقل از آقای منادی، رئیس کمیسـیون آموزش مجلسـی که گفتنـد: وزیر علوم، وزیر آموزش‌وپرورش و رئیس سـازمان سـنجش گفته‌اند نمی‌توانیـم این مصوبـه را اجرا کنیم و همچنیـن نظریه معاونت حقوقی رئیس‌جمهور).

۲. مجلـس هم با اسـتدلال‌های نامه دکتـر توکلی موافق اسـت (بیانیه ۲۷۱ نماینده مجلس در مخالفت با مصوبه شـورای عالی انقـلاب فرهنگی) «این‌حال می‌گویند رئیس‌جمهور چاره‌ای جز ابلاغ مصوبه نداشـته اسـت؛ یعنی مصوبه‌ای ابلاغ و اجرا می‌شـود که دو قوه اجرائی و تقنینی کشور با آن مخالف هستند؟! پس چه کسانی با مصوبه موافق هستند و چه کسانی می‌خواهند آن را اجرا کنند؟ دکتر توکلی در سال ۹۵ نیز در مقام نماینده مجلس شورای اسلامی، مانع تصویب طرح تاثیر قطعی معدل شـدند و از آن زمان تاکنون به همراه دیده‌بان و سـایر دلسوزان کشـور در برابر این جریان انحرافی مقاومت می‌کنند. اما چه کسانی به دنبال ایجاد ناعدالتی و نارضایتی در جامعه هسـتند؟ چه کسانی به دنبال منافع مدارس پولی و بنگاه‌های صادرات دانشـجو به خارج از کشور هسـتند؟ چه کسانی می‌خواهند نظام آموزشی ما برای همیشه طبقاتی و جوانان ما از نظام ناامید شوند؟ تکرار ادعا دلیل بر اثبات ادعا نیسـت. برای رفع ابهامات این مصوبه مفسـده‌ساز بیایید حقایق را رودررو بـدون واهمه به مردم بگوییم. مردم باید بدانند که با زیرسـاخت‌های موجـود در وزارت آموزش‌وپرورش، هیچ دولتی توان اجـرای این مصوبه را ندارد. باید برای رسیدن به اهداف مثبت این مصوبه و حل بسیاری از معضلات که در این مصوبه دیده نشده اسـت، کار را به مصادر قانونی و دلسوزان مردم سپرد و با یاری همه نهادهای مسـئول از جمله شورای عالی انقلاب فرهنگی، در مجلس شورای اسلامی به اصلاح قوانین موجود پرداخت».

حال باید منتظر ماند و دید درنهایت سرنوشت داوطلبانی که قرار است با رفتن به دانشگاه آینده خود را شکل دهند به کجا خواهد رسید. آیا دولت و شورای عالی انقلاب فرهنگی از مصوبه خود کوتاه خواهند آمد؟ آیا رئیس‌جمهور اشـکالات گرفته‌شده از مصوبه را قبول خواهد کرد و یا باید همچنان شـاهد اعتراضات دانش‌آموزان امروز و دانشجویان فردا باشیم؟

پاسخ‌های شورای عالی انقلاب فرهنگی دغدغه داوطلبان کنکور را برطرف نکرد

علم بهتر است یا معدل؟

شرق: چند روزی از نامه تند احمد توکلی، رئیس هیئت‌مدیره دیده‌بان شـفافیت و عدالت، به رئیس‌جمهور درباره مصوبه شـورای انقلاب فرهنگی درخصوص شـرط معدل در کنکور نگذشـته بود که ابراهیم رئیسی نامه را به دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی ارجاع داد و او از خواسـت به شـبهات مطرح‌شده پاسـخ دهند. بعد از آن سـایت این شورا یک پرسـش و پاسخی منتشر کرد و پیرو دسـتور رئیس‌جمهور به ۲۷ سـؤال برای تنویر افکار عمومی جواب داد. نکته عجیب اما آنجاسـت که پاسخ ۳۲ سـؤال، بازخوانی همان متن مصوبه و اصلاحیه‌های بعدی آن بود. همچنین یک سؤال پاسخ قبلی رئیس سازمان سنجش را درباره برگزاری دوبار کنکور در سـال تکرار کرده و در بقیه موارد، ادعاهای قبلی دوباره با بیانی جدید نوشـته شدند. نکته جالب اینکه در یکی از پاسـخ‌ها، ترکیب کنکور دومرحله‌ای رد شده، درحالی‌که این ترکیب برای نخبه‌شدن‌ها از سوی طراحان این طرح وارد رسانه‌ها شد.

«مهدی حسین‌دوسـت» دانشجوی دانشگاه شهید بهشتی که در یک سال گذشته این موضوع را در رسـانه کنکوری خود در تلگرام به‌صـورت تخصصی دنبال و نقد می‌کند و در گفت‌وگو با «شرق» به مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی اشاره و عنوان کرد: «این شورا پس از دسـتور رئیس‌جمهور مبنی بر پاسخ به ابهامات و سـؤالات در رسانه‌ها و ارجاع امانه اخیر دکتر توکلی به دبیر شورا، اقدام به انتشار سـؤالات متداول مصوبه کنکور در سایت رسمی خود کرده است. در نگاه اول اگر از تاخیر یک‌ساله در این امر (از زمان تصویب نسـخه اولیه در تیرماه سـال گذشته) و پاسخ‌گویی به مردم صرف‌نظر کنیم؛ این شـورا به‌جای حضور در برنامه‌ها و میزگردهای زنده و مناظره با کارشناسان، نمایندگان مجلس، معلمان و نماینده داوطلبان و دانش‌آموزان اقدام به یک پرسش و پاسخ یک‌طرفه کرده اسـت. درحالی‌که توضیح در رسانه‌ها، به‌معنای مواجهه با نقدها و پرسـش‌های مخالفان اسـت نه اینکه خود بپرسـیم. خود پاسخ دهیم و دهیم. این قانع نمی‌شویم!».

او که چندی پیش کارزار «درخواسـت برگذاری رئیس سازمان سنجش» به خاطر تقلب‌های انجام‌شده در کنکور امسال را نوشته بود، ادامه داد: «در شروع این جوابیه، همچنان روبه انتهارفتنی و دفاع یا پنهان‌شدن پشت کلیدواژه‌های سوءتوجیان و مافیای کنکـور ادامه دارد؛ چراکه در ابتدای این جوابیه مقصر ابهامات فراوان موجود در این مصوبه، بازیکران اقتصاد کنکور و سـوءتوجیان معرفی شـده‌اند اما اگر فردی حداقل آگاهی از فضای اقتصاد کنکور داشـته باشـد، می‌داند آموزشـگاه‌ها و انتشـارات مشغول تلفیق کتب جدید انتشار نهایی، کلاس‌های آمادگی حداقلی و کلاس‌های مختلـف کنکور دیماه بـوده و مـدارس غیرانتفاعی نیز درحال تبلیـغ برای جذب دانش‌آموز با دو محوریت توسـعه زیرساخت ویژه برای کنکـور ۱۴۰۲ و درصد بالا در کنکور و اتمـام فـرض اختصاصی تا دی‌ماه به‌منظور آماده‌کردن داوطلب برای شـرکت در کنکور نخسـت هستند. خیل عظیمی از معلمان کنکور در این موضوع نیز مشغول آمادگـی‌سازی محصولات خـود برای نوبت‌های ترمیم نمره هسـتند و این بازیکران اقتصادی نامبرده، اکثرا از این مصوبه راضی و خوشحال هستند».

او گفت: «نقدهای جدی و تخصصی در یک سـال گذشـته تاکنون از سوی دیده‌بان شـفافیت عدالت، نمایندگان و کمیسـیون آموزش مجلس شورای اسلامی، معلمان آموزش‌وپرورش در قـرض‌هـای‌ساز که نگران و دغدغه‌مند کمبرکش‌شدن کلاس‌های درسـتان در مدارس دولتی هسـتند و گروه محدودی از فعالان آموزشی که آرامش داوطلبان و عدالت آموزشی را بر سود چندبرابر خود ارجح می‌دانند، بوده است. یک نکاه سـاده به ویترین فروشـگاه‌های کتاب‌های کمک‌آموزشـی و کلاس‌های آموزشـگاه‌های آنلاین و حضوری کافی اسـت تا چندبرابرشـدن تنوع محصولات نسـبت به گذشـته و تقسـیم آن به دسـته‌بندی‌های ویژه کنکور نیز، ویژه هر دو کنکور و ویژه امتحانات نهایی را شـاهد باشیم و بوجود این همچنان طراحان محترم طرح معتقدند تمام انتقادات موجود، شـایعاتی هستند که سودجویان کنکور منتشر کرده‌اند».

اسـتدلال‌های مخالفان

حسین‌دوسـت با بیان اینکه متأسفانه مفروضات بیان‌شده در توجیه این استدلال، قدیمی بوده و هیچ انطباقی بر واقعیات موجود ندارند، به «شـرق» گفت: «طراحان و مدافعـان ایـن مصوبه با مشـاهده روش‌های هزارآمـوزی و ادعاهـای غیر واقع محلمنوها در برنامه‌های صدوسـیما به این نتیجه رسـیده‌اند که تست‌های کنکور با تکنیک‌هایی غیرعلمی و در زمانی بسـیار کوتاه قابل یادگیـری اسـت. از سویی امتحانات آموزش‌وپرورش به علت ماهیت تشـریحی آن، شامل پرسش‌های عمیق از کتب درسی اسـت، بنابراین با قطعی‌کردن تاثیر سـوابق تحصیلی در کنکور دیگر دانش‌آموزان نیازی به محصولات و کلاس‌های کمک‌آموزشی نخواهند داشت».

او ادامه داد: «درحالی‌که هر دو طرف غلط اسـت، سـؤالات کنکور سراسری در دهه ۶۰ بسـیار عمیق و مفهومی شده و سـطوح بالای یادگیری را مورد پرسش قرار می‌دهد، به‌گونه‌ای که در سـال‌های گذشته شـد دشـواری سؤالات و پرسش از عمیق‌ترین لایه‌های کتاب درسـی مورد انتقـادات بعضی معلمان و دانش‌آموزان بوده اسـت. در مقابل اکثر سـؤالات امتحان نهایی، حافظه‌محور بوده به‌گونه‌ای که دانش‌آموز با حفظ متن کتاب درسـی و پاسخ خودآزمایی‌های آن بدون فهم عمیق یا حل تمرین فراوان، بـه‌سـادگی می‌تواند نمره بالای ۱۷ کسـب کند. همچنین با توجه به تکراری‌بودن بعضی سؤالات امتحان نهایی و استفاده از سؤالاتی مشابه دوره‌های پیشـین، بسـیاری از دانش‌آموزان حتی به کتاب درسـی نیز مراجعه نکرده و صرفا با مرور نمونه سـؤالات اموزگـار گذشـته، سـؤالاتی شـبیه به آن و درسـامه‌های خلاصه برای امتحان آماده‌شـده، نمره ۱۹ و بالاتر کسـب می‌کنند. گواه این موضوع، وجود ۳۲ هزار معدل مناطق ۲۰ و ۲۸ هزار معدل در حد ۲۰ در گروه آزمایشـی تجربی (بر پایه آمار ارائه‌شده توسط مرکز بررسی‌های اسـتراتژیک ریاست‌جمهوری) اسـت. این در حالی اسـت که تعداد داوطلبانی که در بـدو بالای ۲۰ در کنکور سراسری می‌رسند، بیشتر از چندصد نفر نیسـت».

حسین‌دوسـت گفت: «حـال اگر بنا بود سـؤالات کنکـور با تکنیک‌های کوتاه‌تـر زنی حل شود، نباید چندین هزار نفر به درصدهای عادی دست پیدا می‌کردند؟ با نظرسـنجی از اساتید برتر کنکور، به‌سادگی می‌توان به این موضوع پی برد که پاسخ به سؤالات کنکور در سال‌های گذشته، تنها با تسلط عمیق و مفهومی به کتاب درسی و پیروزی مهارت خلاقیت و حل مسئله با تمرین فراوان ممکن است و تکنیک کنکوری، یک کلیدواژه عوام‌فریبانه برای ساوستاه‌دهای سوءتوجیان است».

او در ادامه مسـئله حذف درس فیزیکی از کنکور را که یکی از محورهای انتقادی جدی بر این مصوبـه اسـت، در چند مظنر بررسـی کرد: «نخسـت میتوان توجه به این دروس اسـت. تجربه سـال‌های اخیر در دروسـی مانند هویت اجتماعی، سـلامت و بهداشـت، تاریخ و زمین‌شناسـی نشـان داده اسـت که با وجود برگزاری امتحان نهایی در این دروس، در اثر کنکور اسـت که به نظام آموزشـی ما جهت می‌دهد و وزن دروس را در برنامه مطالعاتی دانش‌آموز مشخص می‌کند (حتی با وجود کلاس‌های ساوه تحصیلی، به علت تراکم بسیار زیاد نمرات ۱۹ تا ۲۰، کسب معدل ۲۰ یا در حد ۱۹ به‌عنوان یک شـرط لازم برای ورود به حرفه رقابت اصلی تبدیل خواهد شـد و تفکیک نهایی را نمره کنکور انجام خواهد داد که به‌طور کامل به دروس اختصاصی تعلق دارد)؛ بنابراین وقتی این دروس فرهنگ‌سـاز را از کنکور که در سال آینده سهم ۶۰ درصد از نمره کل داشـته، حذف می‌کنیم، نباید انتظار داشته باشیم دانش‌آموزان دوازدهم در تمام سال تحصیلی به مطالعه این دروس و شرکت در کلاس‌ها بپردازند و مطالعه آنها را به مباحثی مانند مطالعه در نهایت نهایی موکول نسـازند».

این دانشجو ادامه داد: «دانش‌آموزان یازدهمی که در کنکورشـان (۱۴۰۴) دروس سـال یازدهم تاثیری ندارد و دانش‌آموزان دهمی که در کنکورشـان (۱۴۰۵) دروس سـال دهم بی‌تاثیر اسـت، دیگر چه بهایی به دروس عمومی در سال تحصیلی پیـش‌رو خواهند داد. وقتـی در ورود به دانشگاه‌شـان بی‌تاثیر اسـت؟ برای کنکور سـال آینده، سـهم این دروس از قسـمت ۴۰ درصد سـوابق تحصیلی اسـت و با توجه بـه اینکه در این سـوابق، دروس اختصاصی نیز با ضریب بالاتری نسـبت به دروس عمومـی حضور دارند، در خوش‌بینانه‌ترین حالت اثر در قسـمت سـوابق تحصیلی سـهم یکسانی به دروس اختصاصی و عمومی داده شود، این دروس سهم ۴۰ از کل نمره ورود به دانشگاه را خواهد داشت که این موضوع حتی کمتر از سهم فیلی آنان در کنکور (۲۵ درصد) اسـت. در این صورت انتظـار دارید توجه دانش‌آموزان به این دروس بیشتر شود؟».

حسین‌دوسـت افـزود: «البتـه تمام این تحلیل‌ها دربـاره دانش‌آمـوزان بود، فارغ‌التحصیلانی که نمرات خوبی در این دروس کسـب کرده‌اند، شهید رجایی زمانی به مطالعه آنها اختصاص نمی‌دهند و به‌طورکامل این دروس را کنار خواهند گذاشـت، یعنی در سال‌های آینده دانشجویانی را در دانشگاه‌های برتر کشور شاهد خواهیم بود که با دروس بنیادینی مانند زبان فارسی و انگلیسی بیگانه‌اند».

او افزود: «اسـتدلال دیگر، وجود روش‌های سریع پاسـخ‌گویی به این سؤالات در کنکور اسـت که باعث بی‌توجهی دانش‌آموزان به عمق این دروس می‌شـود که باز هم هیچ تطابقی با واقعیت ندارد. اینکه یک فرد در صداوسـیما به دروغ مدعی حل یک سـؤال عربی یا توجه به کاما می‌شـود، اثر بد مبنای تصمیم‌گیری‌های کلان در کشور ما باشد و طراحان طرح کمان کنند کل کنکور موجب وهم مفاهیم این دروس شده است؟ یک بررسی ساده روی تست‌های کنکور و مقایسه آن با سؤالات امتحانات تشـریحی نشان می‌دهد اتفاقا آن پرسش‌هایی که حفظ جوش‌وار متن و تمرین‌های کتاب درسـی منجر به پاسـخ به آنها و کسب نمره خوب می‌شـود، امتحانات نهایی هسـتند که عینا متن به‌کاررفته در کتاب درسی را مورد پرسش قرار داده و داوطلب را مجبور به بازنویسی محتوای کتاب درسی می‌کنند».

حسین‌دوسـت ادامـه داد: «در مقابل در سـؤالات کنکور از کارکـرد مفاهیم این دروس در موفقیت‌ها و منونی خارج از کتاب درسـی پرسـش مقصر خواهی‌شـود که لازمه پاسـخ‌گویی به آن، درک عمیق مفاهیم‌های کتب درسی و داشتن دید تحلیلی و اسـتنتاجی نسـبت به آن اسـت. اگر چنین نبود، ذائس آموزان و مشاوران مطالعه و تمرینی دروس عمومی را به مدارس آخر کنکور موکـول می‌کردند و نیازی نمی‌دیدنـد که در طول یک پروسـه یک‌ساله این دروس مورد مطالعـه قرار گیرد؛ درست برعکس امتحانات نهایی که توجه همینکی به کنکور موکول می‌شـود، امتحانی برای کمک‌گرفتن از حافظه کوتاه‌مدت در یادآوری متن کتاب درسی در سر جلسه امتحان است».

او با تاکید بر اینکه آن سـبک هرآزمونی که تحت عنوان تکنیک و لم کنکوری را صداوسیما پایه‌گذاری شد و در سال‌های گذشته به فضای مجازی ازجمله اینستاگرام راه رسـیده اسـت، گفت: «دروغی بیش نیسـت که برای مقابله با آن، باید کنکور را به امتحانات نهایی غیراستاندارد یا سؤالاتی نزدیک‌تر نهایی‌ها تنزل کرد؛ بلکه باید کمیتهای را برای نظـارت و صـدور مجوز برای فعالان کنکور و تأیید صلاح‌شـان تشـکیل داد تا بساط این رفتارها جمع شود. اگر دغدغه عزیزان در شورای انقلاب فرهنگی، کوتاه‌کردن دسـت سـودجویان کنکور و پایان‌دادن به رهاشـدگی فضـای آموزش کنکور اسـت، چرا با وجود مـاده مربوط به سـاماندهی تبلیغات و برنامه‌های کنکور در صداوسـیما در پیش‌نویس نسـخه اولیه این مصوبه، در نسخه نهایـی این ماده حذف شـد و در اصلاحیه‌های بعدی نیز اضافه نشـد؟! اکنون کدام ضمانـت اجرائی وجود دارد کـه با تاثیر قطعی امتحانات نهایـی، مافیای معدل به موازات مافیای کنکور شکل نگیرد و با همان شکردهای تبلیغاتی و این بار با نفوذ در بطن مدارس، به سودجویی خود ادامه نده‌د؟».

حسین‌دوسـت در ادامه عنوان کرد: «همچنین اگر اعضای محترم شورای انقلاب فرهنگی مشکل فعلی کنکور را طرح معدود سؤالات خارج از محدوده کتاب درسی و برنامه درسـی ملی می‌دانند که البته در نخسـتین سـ